

Uchwała Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 41/2000 z dnia 11 maja 2000 r.
Uchwała Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 163/2000 z dnia 11 października 2000 r.
Uchwała Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 11/2001 z dnia 08 lutego 2001 r.
Uchwała Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 31/2001 z dnia 29 marca 2001 r.
Uchwała Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 61/2001 z dnia 26 kwietnia 2001 r.
Uchwała Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 76/2001 z dnia 28 czerwca 2001 r.

(tekst jednolity)

**Zasady udzielania i umarzania pożyczek,
oraz udzielania dotacji
ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w roku 2001**

I. Zasady ogólne

§1.

Pożyczki i dotacje ze środków finansowych Narodowego Funduszu przyznawane są na cele określone w Ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196, z późn. zm.) zwanej dalej "Ustawą", zgodnie z priorytetami Narodowego Funduszu, określonymi w oparciu o: "Politykę Ekologiczną Państwa", listy przedsięwzięć priorytetowych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zwanymi dalej "wojewódzkimi funduszami" oraz zgodnie z planem działalności i kryteriami wyboru przedsięwzięć, o których mowa w art. 88e ust. 8 pkt 1 i 3 powołanej Ustawy.

Jako priorytetowe traktuje się w szczególności te przedsięwzięcia, których realizacja wynika z konieczności wypełnienia zobowiązań Polski wobec Unii Europejskiej w zakresie harmonizacji i implementacji prawa Unii Europejskiej, związanych z negocjacjami o członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej w obszarze "środowisko".

§2.

1. Narodowy Fundusz udziela pożyczek i dotacji na podstawie umowy zawartej z wnioskodawcą, po rozpatrzeniu Wniosku, złożonego w każdym czasie, sporządzonego na właściwym formularzu, stosowanym w Narodowym Funduszu.

Do końca 2001 r. będą rozpatrzone Wnioski złożone do 30 września 2001 r.

2. Dotacje na prace geologiczne, prace badawcze i ekspertyzy niezbędne do realizacji zadań Ministra Środowiska, udzielane są na podstawie umów trójstronnych zawieranych z Ministrem zamawiającym wykonanie pracy oraz z wykonawcą. Wystąpienie Ministra Środowiska, dotyczące finansowania przedsięwzięcia przez Narodowy Fundusz zastępuje Wniosek, o którym mowa w ust. 1.

3. Narodowy Fundusz może udostępniać środki bankom z przeznaczeniem na udzielanie kredytów lub dotacji na wskazane przez siebie programy i przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz prace geologiczne, a także na dopłaty do oprocentowania udzielanych na ten cel preferencyjnych kredytów bankowych i pożyczek.

4. Narodowy Fundusz może zawierać z wojewódzkimi funduszami umowy o wspólnym finansowaniu przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wskazanych, kontrolowanych i rozliczanych we współpracy z Narodowym Funduszem, przekazując środki finansowe na rachunki inwestorów przedsięwzięć.

§3.

1. Narodowy Fundusz udziela dofinansowania po udokumentowaniu pełnego pokrycia planowanych kosztów inwestycyjnych przedsięwzięcia.

2. W przypadku współfinansowania przedsięwzięcia ze środków Unii Europejskiej, za środki udokumentowane do zbilansowania finansowania kosztów przedsięwzięcia, Zarząd może przyjąć środki zaakceptowane na dane przedsięwzięcie przez Komisję Europejską, bez konieczności zawierania Memorandum Finansowego.

3. W przypadku nie otrzymania zagranicznych środków finansowych uwzględnionych w planie finansowania przedsięwzięcia, wnioskodawca przedstawia inne źródło finansowania.

4. Udzielenie dofinansowania jest uzależnione od wywiązania się przez wnioskodawcę z obowiązku uiszczenia opłat i kar, stanowiących dochody Narodowego Funduszu oraz od wywiązania się z innych zobowiązań w stosunku do Narodowego Funduszu.

5. Narodowy Fundusz nie udziela dofinansowania na przedsięwzięcia zakończone.

6. Narodowy Fundusz może pokryć koszty poniesione przed datą zawarcia umowy pożyczki lub dotacji, jeżeli nastąpiło to po podjęciu przez Zarząd Narodowego Funduszu uchwały o zatwierdzeniu list rankingowych przedsięwzięć przewidzianych do dofinansowania w określonym roku i sesji i jeżeli zostały one poniesione na przedsięwzięcia wskazane do sfinansowania ze środków Narodowego Funduszu w harmonogramie rzeczowo-finansowym, zaakceptowanym przez strony zawierające umowę.

7. Wypłata pożyczki lub dotacji dokonywana jest, z zastrzeżeniem ust. 8, po zaakceptowaniu przez członka Zarządu Narodowego Funduszu dokumentów finansowych potwierdzających powstałe koszty realizacji przedsięwzięcia, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik do umowy.

8. W uzasadnionych przypadkach, a w szczególności w razie potrzeby dokonania przez pożyczkobiorcę przedpłat, odpowiednia część kwoty dofinansowania określona w umowie, może być wypłacona przed przedłożeniem dokumentów, o których mowa w ust. 7.

§4.

1. W uzasadnionych przypadkach, Zarząd Narodowego Funduszu może uzależnić rozpatrzenie Wniosku o udzielenie pożyczki lub dotacji od wyników opinii dotyczących celowości lub efektywności techniczno-ekonomicznej dofinansowanego przedsięwzięcia, sporządzonych przez ekspertów wskazanych przez Zarząd.
2. Sporządzanie opinii, o których mowa w ust. 1 nie może być powierzane członkom Rady Nadzorczej i pracownikom Narodowego Funduszu, pracownikom Ministerstwa Środowiska oraz organów administracji państwowej, które podejmują decyzje związane z dofinansowywanym przedsięwzięciem.

II. Pożyczki

§5.

1. Narodowy Fundusz udzielając pożyczek stosuje preferencyjne oprocentowanie ustalane w odniesieniu do stopy redyskontowej weksli (s.r.w.) określonej przez Narodowy Bank Polski.
2. Oprocentowanie w wysokości 0,2 stopy redyskontowej weksli w stosunku rocznym stosowane jest przy udzielaniu pożyczek wojewódzkim funduszom, o których mowa w art. 88c ust. 4 ustawy, na przedsięwzięcia realizowane w celu wykonania zadań własnych przez jednostki samorządu terytorialnego. Oprocentowanie w wysokości 0,2 stopy redyskontowej weksli w stosunku rocznym stosowane jest również przy udzielaniu pożyczek wojewódzkim funduszom, o których mowa powyżej, na przedsięwzięcia realizowane w celu wykonania zadań własnych przez jednostki samorządu terytorialnego, na przedsięwzięcia, które związane są z monitoringiem środowiska, ochroną przyrody, ochroną przed powodzią, zapobieganiem lub likwidacją nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, ochroną i hodowlą lasów na obszarach szczególnej ochrony środowiska i leśnych kompleksów promocyjnych oraz wykorzystywaniem odnawialnych źródeł energii.
3. Przy udzielaniu pożyczek miastu stołecznemu Warszawie i gminom warszawskim stosowane jest oprocentowanie w wysokości 0,5 stopy redyskontowej weksli w stosunku rocznym.
4. Przy udzielaniu pożyczek powiatom stosowane jest oprocentowanie w wysokości 0,2 stopy redyskontowej weksli w stosunku rocznym.
5. Oprocentowanie pożyczek udzielanych miastom na prawach powiatu jest zależne od dochodów budżetowych ogółem na mieszkańca w 1999 r. Jako dochód budżetowy ogółem przyjmuje się łączny dochód powiatu i gminy. Oprocentowanie jest zgodne z poniższym zestawieniem.

**Dochód budżetowy ogółem na
mieszkańca /zł/**

**Wskaźnik oprocentowania /s.r.w./
w stosunku rocznym**

=< 1415	0,1
1416 - 1730	0,2
1731 - 2045	0,35
> 2045	0,5

6. Oprocentowanie pożyczek udzielanych gminom jest zależne od dochodów budżetowych ogółem na mieszkańca w 1999 r. i jest zgodne z poniższym zestawieniem.

Dochód budżetowy ogółem na mieszkańca /zł/	Wskaźnik oprocentowania /s.r.w./ w stosunku rocznym
=< 930	0,1
931 - 1050	0,1
1051 - 1200	0,2
1201 - 1520	0,3
> 1521	0,45

7. Oprocentowanie pożyczek udzielanych związkom jednostek samorządu terytorialnego jest analogiczne jak w ust. 6. Dochód na mieszkańca związku oblicza się zgodnie z poniższą formułą.

$$D=(a_1 \cdot d_1 + a_2 \cdot d_2 + \dots a_n \cdot d_n) / 100$$

Gdzie:

D - dochód na mieszkańca w związku,

d₁ do d_n - dochody ogółem na mieszkańca w jednostkach wchodzących w skład związku,

a₁ do a_n - procentowy udział jednostki w budżecie związku.

8. Oprocentowanie pożyczek udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego i ich związkom może być niższe niż określone w ustępach 3-7, w przypadku gdy jednostka ta realizuje przedsięwzięcie, na które zgodnie z ust. 9 i 10 przewidziana jest pożyczka o niższym oprocentowaniu.

9. Oprocentowanie w wysokości 0,4 stopy redyskontowej weksli w stosunku rocznym stosowane jest przy udzielaniu pożyczek na przedsięwzięcia związane z likwidacją niskiej emisji, wykorzystywaniem odnawialnych źródeł energii, rekultywacją terenu, ochroną i hodowlą lasów, urządzeniami i systemami ochrony przed hałasem.

10. Oprocentowanie w wysokości 0,4 stopy redyskontowej weksli w stosunku rocznym stosowane jest przy udzielaniu pożyczek na przedsięwzięcia związane z ochroną wód i gospodarką wodną, zagospodarowaniem odpadów oraz rozwojem produkcji aparatury kontrolno-pomiarowej służącej ochronie środowiska i gospodarce wodnej.

11. Oprocentowanie w wysokości 0,4 - 0,6 stopy redyskontowej weksli w stosunku rocznym stosowane jest przy udzielaniu pożyczek w ramach linii kredytowych utworzonych po 1 stycznia 2001 r. ze środków Narodowego Funduszu.

12. Oprocentowanie w wysokości 0,65 stopy redyskontowej weksli w stosunku rocznym stosowane jest przy udzielaniu pożyczek na przedsięwzięcia prowadzące do: zmiany technologii stanowiącej zagrożenie dla środowiska na mniej uciążliwą, rozwojem produkcji urządzeń i wyrobów służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, racjonalizacji zużycia energii i wody, ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń i odpadów, w tym wprowadzania czystej produkcji oraz odsiarczania kopalni energetycznych.

13. Oprocentowanie w wysokości 0,75 stopy redyskontowej weksli w stosunku rocznym stosowane jest przy udzielaniu pożyczek na uruchomienie i rozwój produkcji wyrobów o zmniejszonej uciążliwości dla środowiska.

14. Wysokość oprocentowania pożyczek wyższych niż 10 mln. zł jest ustalona w drodze negocjacji, z tym, że nie może być niższa niż określona w ust.2-13 i wyższa niż 0,85 stopy redyskontowej weksli.

§6.

1. Udzielone dofinansowanie w formie pożyczki lub pożyczki i dotacji, nie może przekroczyć, z zastrzeżeniem ust. 2. 70% kosztów inwestycyjnych przedsięwzięcia.

2. Nie podlegają ograniczeniu, wymienionemu w ust. 1 pożyczki udzielane wojewódzkim funduszom na podstawie art. 88c ust. 4 Ustawy.

§7.

1. Umowa pożyczki powinna określać w szczególności:

- 1) wysokość pożyczki oraz jej oprocentowanie,
- 2) planowany koszt, termin zakończenia przedsięwzięcia, efekt rzeczowy i ekologiczny oraz termin przedłożenia dokumentów potwierdzających ich osiągnięcie,
- 3) terminy oraz sposób wypłaty pożyczki,
- 4) terminy spłaty pożyczki i oprocentowania,
- 5) zakres uprawnień kontrolnych Narodowego Funduszu związany z wykorzystaniem udzielonej pożyczki i zabezpieczeniem jej zwrotu,

6) sankcje nakładane w przypadku nieprawidłowej realizacji umowy.

2. Wypłacanie kolejnych kwot rat pożyczki jest uzależnione od spłaty należnych odsetek z tytułu oprocentowania.

3. Narodowy Fundusz może wypowiedzieć umowę pożyczki w razie stwierdzenia, że:

- 1) pożyczkobiorca nie przystąpił w terminie lub odstąpił od realizacji celu, na który pożyczka została udzielona,
- 2) pożyczka lub jej część została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie,
- 3) nie został osiągnięty efekt rzeczowy, określony w harmonogramie rzeczowo-finansowym przedsięwzięcia lub efekt ekologiczny,
- 4) spłata pożyczki lub oprocentowania nie przebiega terminowo,
- 5) pożyczkobiorca nie spełnia innych warunków ustalonych w umowie.

§8.

1. Pożyczka udzielona ze środków Narodowego Funduszu może być częściowo umorzona na wniosek pożyczkobiorcy, po spełnieniu następujących warunków:

- 1) przedsięwzięcie zostało zrealizowane nie później niż w terminie ustalonym w umowie,
- 2) został osiągnięty określony w umowie efekt rzeczowy i ekologiczny przedsięwzięcia,
- 3) spłacono co najmniej 75% udzielonej pożyczki z oprocentowaniem w terminach ustalonych w umowie,
- 4) pożyczkobiorca wywiązał się z obowiązku uiszczania opłat i kar stanowiących dochody Narodowego Funduszu oraz z innych zobowiązań w stosunku do Narodowego Funduszu,
- 5) pożyczkobiorca przeznaczy umorzoną kwotę na przedsięwzięcia ekologiczne, przy czym umorzenie w kwocie powyżej mln. zł. dokonywane jest po podpisaniu odpowiedniej umowy, dotyczącej wykorzystania kwoty umorzonej.

2. Kwota umorzenia nie może być wyższa niż:

- o dla pożyczek w wysokości do 10 mln. włącznie - do 15 % kwoty udzielonej pożyczki,
- o dla pożyczek w wysokości powyżej 10 mln. - do 10 % kwoty udzielonej pożyczki, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Kwota umorzenia może być zwiększona do 20% udzielonej pożyczki, jeżeli pożyczkobiorca udokumentuje trudną sytuację ekonomiczną spowodowaną klęską żywiołową.

4. Nie podlegają umorzeniu kredyty w wysokości do 100 tys. zł, udzielone ze środków Narodowego Funduszu w ramach linii kredytowych.

5. Uchwała Zarządu o umorzeniu spłaty kwoty przekraczającej 2 mln. złotych wymaga zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą.

III. Dotacje

§9.

1. Dotacje mogą być udzielane na edukację ekologiczną, przedsięwzięcia pilotowe dotyczące wdrożenia postępu technicznego i nowych technologii o dużym stopniu ryzyka lub posiadające charakter eksperymentalny, monitoring, ochronę przyrody, ochronę i hodowlę lasów na obszarach szczególnej ochrony środowiska i leśnych kompleksów promocyjnych, ochronę przed powodzią, ekspertyzy, kompleksowe programy badawcze, rozwojowe i wdrożeniowe w ochronie środowiska i gospodarce wodnej, zapobieganie lub likwidację nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, utylizację i zagospodarowanie wód zasolonych, profilaktykę zdrowotną dzieci z obszarów określonych w art. 88 pkt 7 Ustawy oraz na prace geologiczne i potrzeby górnicze finansowane ze środków uzyskanych z opłat i kar na podstawie Ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

2. Dotacje mogą być udzielane również jednostkom budżetowym, szpitalom, sanatoriom, szkołom, domom opieki i innym jednostkom organizacyjnym prowadzącym działalność w zakresie ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, pomocy społecznej, oświaty, kultury, ochrony zabytków i krajobrazu. Dotacje w wysokości do 30% kosztów inwestycyjnych przedsięwzięcia mogą być udzielane na cele inne, związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną, niż wymienione w ust. 1, jeżeli przedsięwzięcie jest realizowane przez:

- 1) samorządy terytorialne, ich związki i stowarzyszenia,
- 2) spółki wodne lub związki spółek wodnych, których członkami są samorządy terytorialne,
- 3) spółki handlowe, w których właścicielem co najmniej 51% udziałów (akcji) jest samorząd terytorialny.

3. Wymienione w ust. 2 jednostki samorządu terytorialnego wykonujące przedsięwzięcie finansowane pożyczką ze środków Narodowego Funduszu, mogą uzyskać na to samo przedsięwzięcie dotację w wysokości do 30% kosztów inwestycyjnych, dla zbilansowania środków, jeżeli sytuacja finansowa jednostki uniemożliwia zwiększenie jej zadłużenia zgodnie z ustawą o finansach publicznych.

4. Dotacja udzielona jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie ust. 2 i 3, których dochód budżetowy ogółem na 1 mieszkańca nie przekracza wysokości określonej dla grupy miast na prawach powiatu, opisanych w tabeli, w §5 ust. 5 stanowi dla:

1) I przedziału - **10%**,

2) II przedziału - **5%**,

kwoty, o udzielenie której ubiega się Wnioskodawca.

5. Dotacja udzielona jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie ust. 2 i 3, których dochód budżetowy ogółem na 1 mieszkańca nie przekracza wysokości określonej dla grupy gmin opisanych w tabeli, w §5 ust. 6 stanowi dla:

1) I przedziału - **30%**,

2) II przedziału - **10%**,

3) III przedziału - **5%**,

kwoty, o udzielenie której ubiega się Wnioskodawca.

§10.

1. Umowa dotacji powinna określać w szczególności:

1) wysokość dotacji,

2) planowany koszt, termin zakończenia dofinansowanego przedsięwzięcia, planowany efekt rzeczowy i ekologiczny oraz termin przedłożenia dokumentów potwierdzających ich osiągnięcie,

3) terminy i sposób wypłaty dotacji,

4) zakres uprawnień kontrolnych Narodowego Funduszu związany z wykorzystaniem udzielonej dotacji,

5) sankcje nakładane w przypadku nieprawidłowej realizacji umowy,

- 6) sposób zabezpieczenia dotacji,
- 7) inne warunki ustalone przez umawiające się strony.

2. Narodowy Fundusz może wypowiedzieć umowę dotacji w razie stwierdzenia, że:

- 1) dotowany nie przystąpił w terminie lub odstąpił od realizacji celu, na który dotacja została udzielona,
- 2) dotacja lub jej część została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie,
- 3) nie został osiągnięty planowany efekt rzeczowy lub ekologiczny określony w harmonogramie rzeczowo-finansowym przedsięwzięcia,
- 4) dotowany nie spełnia innych warunków ustalonych w umowie.

IV. Postanowienia końcowe

§11.

Odstępstwo od ustaleń określonych w niniejszych zasadach jest dopuszczalne za zgodą Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu, wyrażoną w formie uchwały.

§12.

1. Niniejsze zasady mają zastosowanie do finansowania przedsięwzięć na podstawie umów pożyczek i dotacji zawieranych po dniu 1 stycznia 2001 r.

2. Zasady umarzania pożyczek, określone w § 8, mają zastosowanie do wszystkich uchwał w tej sprawie podejmowanych po dniu 1 stycznia 2001 r.